

Programma 5 Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

Inleiding

Het jaar 2021 stond in het teken van de uitvoering van het beleidskader Economie 2030. In afstemming met de partners in Brabant, bedrijven, onderwijs en maatschappelijke instellingen en organisaties, zijn de vijf uitvoeringsagenda's opgesteld. Deze agenda's maken inzichtelijk welke resultaten we willen bereiken en welke samenwerking we daarvoor aangaan. In het programmeringsdocument EKT, dat in september aan de Provinciale Staten is aangeboden, bent u geïnformeerd over de voortgang in de uitvoering van het beleidskader.

In kader van het missiegedreven innovatiebeleid hebben we eind 2021 de eerste innovatiecoalities rondom kernenergie afgesloten, gericht op de versterking van de kennispositie van Brabant rondom de ontwikkeling van een nieuwe generatie reactoren. Met partners rondom het Automotivecluster in Helmond is een innovatiecoalitie rondom de weginfrastructuur ondersteund. Met onderwijspartners en kennispartners als TNO, Holst en de TUE, is een coalitie gesloten rondom de toepassing van nieuwe AI technologie in het MKB. Met deze coalities sluiten we als Brabant aan op het Nationaal Groeifonds en de kansen die komen vanuit de Europese fondsen (i.h.b. EFRO, Just Transition Fund en Interreg) en realiseren we concrete koppelkansen. Op onderdelen maken we afspraken met de BOM, voor zover deze goed aansluiten op het meerjarenprogramma dat de BOM ook heeft vastgesteld in 2021. In 2021 zijn met het Ministerie van EZK afspraken gemaakt over een extra storting in het innovatiefonds in kapitaal, 50% gecofinancierd vanuit de provincie en over een extra financiële impuls voor starters in het kader van de Vroege Fase Financiering (VFF). Het Brabant Startup Fonds (BSF) gaat deze regeling uitvoeren.

Binnen het innovatiebeleid is de digitalisering van het MKB een breed speerpunt en kent deze opgave ook een eigen uitvoeringsagenda "Data-economie 2021-2023". In 2021 is een drietal icoonprojecten opgestart, onder andere gericht op het gebruik van digitale ondersteuningsdiensten in de gezondheidssector en in het transport. Daarnaast zijn we er na een intensieve voorbereiding in geslaagd om met de 5 Brabantse steden en de BRE EFX een akkoord te bereiken over de oprichting van Brabant Ring BV, zodat deze BV in 2022 kan gaan werken aan open, vertrouwde digitale connectiviteit voor innovatieve maatschappelijke diensten. In het najaar is de Uitvoeringsagenda "Versterking campussen, stedelijke innovatiedistricten, fieldlabs & hybride leeromgevingen 2021-2023" vastgesteld, op basis waarvan sindsdien met onderwijspartners, met de steden en met bedrijven wordt gewerkt aan de versterking van concrete innovatie-omgevingen. Op dit moment bevinden veel business cases over fieldlabs en broedplaatsen, zich nog in een voorbereidende fase, waardoor de voorziene bestemming van middelen nog niet is uitgegeven. We verwachten komende jaar over veel casussen besluitvorming te kunnen laten plaatshebben.

Tot slot hebben we in 2021 volop geïnvesteerd in de uitvoering van "het Actieplan Arbeidsmarkt 2020-2023". De arbeidsmarkt van Brabant is vanaf het najaar 2021 flink oververhit geraakt. Met gerichte maatregelen proberen we daar verlichting in aan te brengen. Succesvol is de ontwikkeling van Brabantleert, een online platform waar al het aanbod van Brabantse online opleidingen worden aangeboden; In mei 2021 heeft het Ministerie van SZW een subsidie van 5 miljoen euro ter beschikking gesteld in het kader van de regeling 'NL leert door met sectoraal maatwerk'. Tot medio december hebben zich al 2000 Brabanders ingeschreven om gesubsidieerd een sectorgerichte opleiding te volgen. Daarnaast hebben 500 Brabanders zich aangemeld voor ontwikkeladviezen. Vanwege het succes van deze regeling hebben we op dit moment een Brabants scholingsfonds in voorbereiding. Met behulp van concrete challenges en traineeships proberen we talent aan Brabant te binden en voor de arbeidsmarkt te behouden.

(IMPACT) CORONA:

In het jaar 2021 zijn de gevolgen van de Coronacrisis nog altijd zichtbaar. In maart 2021 is er een ambitieus Coronaherstel agenda vastgesteld met de B5 en M7 gemeenten en de BOM. De integrale agenda zet in op (middel)lange termijn structuurversterking en daarmee op actuele en urgente uitdagingen te aanzien van digitale bereikbaarheid, weerbare arbeidsmarkt en vitale en duurzame steden. Een bedrag tot boven 100

miljoen is beschikbaar om met de steden concrete projecten te versnellen. Sinds de start van de agenda zijn veel projecten opgestart en is een investeringskapitaal van bijna 17,5 miljoen beschikbaar gekomen van de Coronaherstel middelen vanuit de EU, het programma REACT EU. Waar het gaat om de arbeidsmarkt is er gericht speciale inzet gepleegd op die delen van de arbeidsmarkt waar corona grote negatieve gevolgen heeft of heeft gehad. Extra crises middelen vanuit het 'eerste pakket noodmaatregelen economische impact Corona' (juni 2020) en vanuit de meerjarige subsidie aan de arbeidsmarktregio's zijn versneld beschikbaar gesteld. Op deze manier hebben we Brabantse bedrijven, ZZP'ers en internationale werknemers met extra informatie en advies in het kader van de gevolgen coronacrisis. Dit heeft er onder andere toe geleid dat iedere ondernemer/ zpp' er middels online en/of fysieke loketten eenvoudig toegang heeft tot eenduidige en actuele informatie inzake de arbeidsmarkt. Ook is stevig ingezet op om- en bijscholing middels specifieke programma's/ tools en trainingen.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Stimuleren van missie-gedreven innovatie door sterke ecosystemen en clusters van bedrijven.

■ Stand van zaken

De positie van Noord-Brabant in de Regional Innovation Scoreboard is in 2021 gezakt van plek 24 naar 36. Om deze ontwikkeling te keren heeft GS (middels Statenvoorstel 4/22 Investeringsimpuls EKT) reeds een investeringsimpuls in gang gezet ad € 22 mln.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Een impuls aan de circulaire economie/samenleving

Omschrijving (toelichting)

Wij werken aan een circulaire economie/samenleving door duurzamer om te gaan met de beschikbare grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen, waardoor schade aan leefomgeving wordt voorkomen en zo gezonder leven mogelijk maakt. We verminderen samen met maatschappelijke partners het gebruik van niet hernieuwbare grondstoffen volgens de landelijke afspraken met 50 procent in 2030. Om dit doel te bereiken stellen we een Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie op.

Indicator:

- **Versnellen circulair grondstoffengebruik in de Brabantse samenleving** (invulling indicator in uitvoeringsprogramma Circulaire Economie)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie vastgesteld. Onverminderd wordt gewerkt aan vermindering van het grondstoffengebruik. We ondersteunen projecten zoals De Olifantenbrug (realiseren van een brug van gerecycled plastics), we etaleren de goede voorbeelden van bedrijven en initiatieven door elk kwartaal De Gouden Cirkel uit te reiken en we zetten op verduurzaming van bedrijventerreinen in het programma Grote Oogst. Tevens enthousiasmeren we de verschillende organisaties in de bouwsector zodat er "circulair" wordt gebouwd.

Een impuls in digitalisering

Omschrijving (toelichting)

Indicator:

- **Datamaturiteit van MKB in Brabantse topsectoren (gemiddeld 2,5 in 2018 op schaal van 1 tot 5)**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Begin 2021 is de Uitvoeringsagenda data-economie 2021-2023 vastgesteld en de Brabantse Adviesraad AI ingericht. Inmiddels zijn diverse projecten gestart, zijn eind 2021 subsidies vertrekt aan de ROM's voor het inzetten van datacoaches om het Brabantse stuwende MKB te ondersteunen en is een subsidieregeling voor het vergroten van de datamaturiteit van het MKB opengesteld. Kortom alles is gereed om daadwerkelijk met het MKB aan de slag te gaan. Onze communicatie hierover gaat begin 2022 van start en wordt gecombineerd met een nieuwe meting van de datamaturiteit. Op die manier combineren we onze monitoring met de bewustwordingscampagne.

We versterken het organiserend vermogen in triple helix samenwerkingen op verschillende niveaus: in steden en op regionaal niveau

Omschrijving (toelichting)

Per innovatiethema moet duidelijk zijn waar het ecosysteem staat. Waar liggen de sterktes die doorontwikkeld moeten worden? Waar zitten zwakke schakels? We benutten de ervaringen die we de afgelopen 4 jaar al hebben opgedaan met de verschillende clusterprogramma's. Op basis van de uitkomsten dagen we onze partners uit nieuwe Actie-agenda's Toekomstbestendige Clusters te maken. Dit doen we voor de clusters: HTSM, Maintenance, Slimme en groene mobiliteit, Life sciences and Health, Logistiek/distributie, Agrofood en de proces- en chemische industrie rondom de haven Moerdijk. Per agenda bespreken we waar en hoe we de cross-overs kunnen versterken, en hoe daarbij ook regionale en lokale inbedding gestalte krijgt. De actie-agenda's bundelen verschillende activiteiten per cluster en maken duidelijk op welke manier we de doorontwikkeling willen stimuleren. Dat kan met een 'in kind' bijdrage of met financiële middelen, uit provinciale, regionale, nationale of Europese fondsen.

Indicator:

- **We maken 7 Actie-agenda's Toekomstbestendige Clusters**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De actieagenda's voor HTSM, LSH, Maintenance, Agrofood en Logistiek zijn gerealiseerd. Actieagenda's voor chemie en mobiliteit worden nog opgesteld.

We zorgen dat rondom sleuteltechnologieën zogenaamde innovatie-coalities tot stand komen

Omschrijving (toelichting)

Om innovatie in de breedte te versterken zorgen we als provincie dat we de komende jaren Brabantse innovatie-coalities ontwikkelen. In deze coalities optimaliseren we de inzet van instrumenten en zorgen we dat nationale (Groeibrief) en regionale groei-initiatieven (regiodeals) hun doorvertaling krijgen. De volgende 5 innovatie-coalities pakken we als eerste op: Groene chemie en materialen, Slimme en groene mobiliteit, Life sciences / health, Agrifood / voedselketen en Digitalisering en AI.

Indicator:

- **We bereiden de totstandkoming van 5 innovatie-coalities voor**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het tot stand brengen van innovatiecoalities is afhankelijk van de goedkeuring van de plannen zoals zijn opgenomen in de Uitvoeringsagenda Toekomstbestendige Clusters en Triple Helix samenwerking. Deze Uitvoeringsagenda is in juni 2021 geaccordeerd waardoor de uitvoering van de uitvoerings-agenda feitelijk

na de zomer 2021 van start is gegaan. In de korte tijd die restte zijn twee innovatie-coalities zodanig opgewerkt dat deze voor besluitvorming konden worden voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten. Het betreft de innovatiecoalitie “Digitale Weginfrastructuur” en de innovatiecoalitie “Nucleaire energie voor de toekomst”. De overige in de begroting 2021 opgenomen innovatiecoalities zijn in ontwikkeling waarbij wordt verwacht dat deze in het eerste half jaar 2022 aan het college ter besluitvorming worden voorgelegd.

We zorgen voor een organisatorisch sluitende keten voor de ondersteuning van innovatieve starters, groeiers en scale-ups.

Omschrijving (toelichting)

We geven daarbij o.a. opdracht aan de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) om samen met de regionale ontwikkelmaatschappijen een Pledge Fund te ontwikkelen.

De coronacrisis vergroot het belang om de kredietverlening in de markt voor het innovatieve MKB op gang te houden. We verkennen met onze partners hoe we daar de samenwerking kunnen versterken. Dit geldt voor zowel de inzetbaarheid van publiek als privaat kapitaal voor nieuwe innovatieve ideeën en business cases.

Indicator:

- **% inzet vanuit middelen uit fondsen startup, BOM/ Brabant Startup Fonds (BSF) en scale-up fondsen.** Dit percentage zal (mede) bepaald worden o.b.v. Meerjarenplan BOM

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het afgelopen jaar heeft Brabant Startup Fonds (BSF) in opdracht van Provincie Noord-Brabant een aanvraag gedaan bij het Rijk om het fondskapitaal op te plussen met €10.000.000. Deze aanvraag is ingediend in juli 2021 bij de Vroegefasefinancierings regeling van EZK. In september heeft RvO formeel laten weten dat de aanvraag gehonoreerd wordt. De verwachting is dat het nieuwe fonds in Q1 van 2022 operationeel is. Op 9 december 2021 heeft GS besloten om een subsidie van € 2.496.507, inclusief btw te verlenen aan het project ‘Stichting Brabant Startup Alliance (Braventure) voor meerjarenplan 2022-2024’. De Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM heeft in samenwerking met het BSF en Braventure een verkenning gedaan naar het ‘Brabant Pledge Fund’. Middels dit platform wordt vraag en aanbod van innovatieve startups/innovatieve MKB en informele investeerders bij elkaar gebracht. De verwachting is dat de verkenning in Q1 van 2022 wordt opgeleverd.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Inzetten op talentontwikkeling voor de kenniseconomie van morgen

■ Stand van zaken

Zowel de spanningsindicator als de indicator m.b.t. arbeidsparticipatie zijn verslechterd. Dit omdat er momenteel sprake is van een zeer krappe arbeidsmarkt, vele openstaande vacatures kunnen niet ingevuld worden. Met name de sectoren ICT en techniek, zorg, horeca en de agrarische sector ondervinden hiervan de gevolgen. Met een gerichte inzet op om- en bijscholing, maar ook door in te zetten op het aantrekken en behouden van talent, streven we naar een verhoging van de arbeidsparticipatie en verlaging van de spanningsindicator. (M.b.t. de scholingsindicator onderzoeken we momenteel of hiervoor een apart scholingsdashboard ontwikkeld kan worden, waarin de gegevens gebundeld worden weergegeven.) In 2021 is ingezet op de diverse sporen (aantrekken, behouden, ontwikkelen (inter-)nationaal talent) vanuit het Actieplan Arbeidsmarkt: Talent voor de Kenniseconomie van Morgen. In de recent gepubliceerde Statenmededeling Voortgang Actieplan Arbeidsmarktbeleid van 11 januari 2022, wordt nader ingegaan op de voortgang van de uitvoering van het Actieplan Arbeidsmarkt 2020-2023 'Talent voor de kenniseconomie van morgen' en de coronacrisismaatregelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aantrekken en behouden van nationaal en internationaal talent

Omschrijving (toelichting)

Met de inzet op:

- Het voorkomen van Braindrain door Brabant te 'branden' als *'place to be'* om te werken, wonen en leven
- Het beter zichtbaar maken van het MKB voor hoger opgeleid (internationaal) talent
- Het versterken van de connecties tussen talent, werkveld en onderwijsinstellingen in campussen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

- Via het Talent Attraction Program (TAP) is extra internationaal talent geworven voor Brabant. Er is een volgende stap gezet met het inrichten van het Holland Expat Center South (HECS), het programma Living In en MKB-accountmanagement, waardoor internationaal talent en hun familie goed landt in Brabant en het MKB geholpen wordt met het aantrekken en behouden van internationaal talent via onder andere de International Talent Scan (ITS). 4 grensinformatiepunten voor Vlaanderen en Duitsland leveren de ondersteuning aan bedrijven die talent over de grens zoeken en burgers die over de grens werken.
- Voor het behouden van (internationaal) talent in Brabant is de roadmap 'Future Talent Brabant' (in programmeringsdocument vernoemd onder de werktitel 'Innovation Makers') ontwikkeld. Met deze aanpak organiseren we samen met het MKB traineeships en challenge based learning om talent innovatie oplossingen te laten ontwikkelen voor maatschappelijke problemen.
- Samen met de grote steden wordt er op 10 plekken in Brabant gewerkt aan het verder inrichten van hybride leeromgevingen en broedplaatsen, zoals de maritieme campus in Werkendam of het DAB (Delta Agrifood Business lab) in Bergen op Zoom.

Behouden van het aanwezige talent

Omschrijving (toelichting)

Met de inzet op:

- Het vergroten van de bekendheid en zichtbaarheid van het mkb voor talent en vice versa
- 'Branding' van Brabant als 'place to be'

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Samen met Brabant Branding wordt gewerkt aan versterking van activiteiten uit het actieplan arbeidsmarkt in Brabant, gepresenteerd als “the place to be”. Dit gebeurt met de inzet van de brandingscampagne #inBrabant via social media: deels nationaal (drie talent flights) en deels internationaal (tien Tech-experience vlogs). In deze campagne wordt Brabant neergezet als dé kennis-en innovatieregio. De voornaamste doelgroep is het hoogopgeleid talent dat hierdoor positieve associaties krijgt met het ‘merk’ Brabant en de innovatieve bedrijven die Brabant rijk is, en daardoor in Brabant wil werken en zich in Brabant wil vestigen.

Ontwikkelen talent

Omschrijving (toelichting)

Er voor zorgen dat elk talent, Brabantse studenten en werknemers, zich op elk moment in hun werkende leven verder ontwikkelen.

Met de inzet op:

- Toekomstgericht en flexibel opleiden van talent.
- Brabant als voorloper van een Leven Lang Ontwikkelen.

Indicator: **We ontwikkelen een arbeidsmarktdashboard** waar de activiteiten die uit de actielijnen voortkomen in worden gemonitord.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het Scholingsplatform Brabant leert doorontwikkeld naar een robuuste Brabantse structuur. Het platform kende in 2021 230.000 unieke bezoekers. Tot medio december hebben zich al 2000 Brabanders ingeschreven om gesubsidieerd een sectorgerichte opleiding te volgen. Deze trend heeft zich begin 2022 versneld doorgezet. Inmiddels is het aantal Brabanders dat via Brabant Leert zich om- of bijgeschoold of een ontwikkeladvies volgt verdubbeld tot 4000. Een belangrijke ondersteuning hierbij zijn de hybride leeromgevingen. Er wordt op 12 plekken in Brabant gewerkt aan het verder inrichten van hybride leeromgevingen. Met de ROC-instellingen verenigd in het Kennispact mbo is een meerjarig pact gesloten om samen te werken aan doorlopende leerlijnen, practoraten en een leven lang ontwikkelen op 4 deelopgaven (energietransitie, data, landbouw en voeding en zorg en technologie). In de strategische agenda Kennispact mbo Brabant 2021-2023 wordt gewerkt aan een uitdagend en toekomstbestendig beroepsonderwijs, waarbij het beroepsonderwijs in nauwe verbinding staat met het bedrijfsleven en de provinciale, regionale en maatschappelijke agenda's en opgaven. Voor het hbo en wo is een soortgelijk Kennispact in voorbereiding.

Goed benutten van het Brabantse arbeidspotentieel

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

..

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Realiseren van sterkere clusters door Europese en internationale samenwerking

■ Stand van zaken

Er zijn in 2021 mooie resultaten geboekt m.b.t. internationale samenwerking, aantrekken buitenlandse bedrijven en investeringen en maken we volop gebruik van Europese mogelijkheden. Zie hiervoor o.a. jaarverslag BOM en paragraaf 9 Europese Programma's.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bouwen en onderhouden van contacten en netwerken voor internationale innovatiesamenwerking **Omschrijving (toelichting)**

Gericht op onder meer nieuwe sleuteltechnologieën, digitalisering, verduurzaming en de clusters HTSM, Maintenance, Slimme en groene mobiliteit, Life sciences en health, Logistiek/distributie, Agrofood en de proces- en chemische industrie. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar relevante sterke, innovatieve kennisregio's binnen én buiten Europa.

Indicator:

- **5 nieuwe Europese/internationale samenwerkingsverbanden**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondanks het feit dat vanwege de reisrestricties als gevolg van de COVID-19 pandemie, de reisagenda 2021 zeer sterk is beperkt, zijn er op internationaal terrein mooie resultaten geboekt, zoals: Digitale Brabant Innovation Days Europe, Digitale Brabant Solar Day, Tech & Design dialogues tijdens Dutch Design Week, Fysieke Brabantdag in Tervuren (België) met als thema 'Brabant Future Proof', verdere uitwerking van het IST-project (innovatieve samenwerkingsprojecten) met Zuid-Duitsland met o.a. als resultaat een concrete samenwerking tussen Holst Centre en ZSW in Ulm op het gebied van nieuwe batterijtechnologie en het versterken van het internationale netwerk in de Shanghai/Jiangsu regio en deze te verbinden aan de Brabantse overheidspartijen en/of bedrijven met als doel om specifieke kennis te genereren en verder uit te bouwen.

Continueren van investeringsbevordering

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij worden buitenlandse bedrijven en investeringen aangetrokken. We blijven inzetten op de acquisitie en doorontwikkeling van buitenlandse bedrijven die kwalitatief bijdragen aan de vorming van sterke economische ecosystemen. Dit moet de positie van Brabant als hoog innovatieve én logistieke hotspot versterken.

Indicator:

- **aantal gevestigde bedrijven binnen het Meerjarenplan BOM afgesproken specifieke doelgroepen**
- **aantal nieuwe arbeidsplaatsen**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondanks de reisrestricties als gevolg van Corona, zijn de resultaten op zowel Foreign Investments als Trade gehaald en overtroffen. De publicatie met toelichting op de behaalde resultaten vindt plaats via het jaarverslag van de BOM.

Optimaal gebruik blijven maken van de kansen die Europa ons biedt om provinciale beleidsdoelen te bereiken

Omschrijving (toelichting)

Indicator:

- **We stellen twee keer per jaar PS-voortgangsrapportage over Europese programma's op, waarin voortgang wordt gemonitord**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De totale verleende subsidie in Brabant in de huidige programmaperiode bedraagt tot op dit moment bijna € 960 mln. in 4.403 projecten. Het gehele rapport (halfjaarlijkse Erac Monitoring) met peildatum 1 september 2021 is bijgevoegd in de bijlage".

Stimuleren van de internationale handel

Omschrijving (toelichting)

We faciliteren in samenwerking met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij een kwalitatief hoogwaardig pakket aan handelsbevorderingsactiviteiten gericht op een sterke economische ecosystemen en clusters. Dit doen we in aanvulling op onder meer de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) én branche- en clusterorganisaties.

Indicator:

- **aantal handel bevorderende activiteiten**
- **aantal deelnemende bedrijven/ kennisinstellingen**

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ook de aantallen m.b.t. internationale handel zijn door de BOM ruimschoots gehaald.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Het versterken van de ruimtelijke-economische structuur

■ Stand van zaken

De coronacrisis raak veel domeinen van onze samenleving. De algehele brede welvaart wijkt vooralsnog niet of nauwelijks significant af van de brede welvaart voor de pandemie. Wel lijken drie dimensies van brede welvaart er gedurende de coronacrisis op achteruit te zijn gegaan: subjectief welzijn, huisvesting en sociale contacten. De Brabantse regio's blijven gemiddeld scoren op de Brede Welvaartsindicator; Noordoost-Brabant staat wat hoger in de monitor dan Zuidoost-, West- en Midden-Noord-Brabant, maar allen bevinden zich in de gemiddelde bandbreedte.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bijdragen aan campusontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn netwerkbijeenkomsten van Brabantse campussen georganiseerd met gerenommeerde campussen (oa Pivot Park, Brainport Industries Campus, Aviolanda), aangevuld met campussen in de groeifase (Gate2 en GCC) en andere fysieke brandpunten van innovatiesamenwerking (zoals MindLabs en SPARK!). Verscheidene inzet en investeringen zijn gepleegd; zo zijn onder andere gebouwd Grizzly op Pivot Park,

bijdrage aan F35 faciliteit op Aviolanda en investeringsorganisatie Brainport Industries Campus Provinciale Staten gepasseerd.

Voor 2022 wordt verkend of er een Actie-agenda voor het campusnetwerk gemaakt kan worden, waarin samenwerking op gebied van talent, onderwijs, digitalisering, verduurzaming etc. wordt opgenomen alsmede meer specifiek de inzet voor gedeelde innovatiefaciliteiten op de locaties en de verbinding daartussen. Wij zijn goed op weg en voor 2021 afdoende, maar we hebben zeker nog niet alle onderdelen van de Uitvoeringsagenda tot uitvoering gebracht.

We stellen een investeringsbenadering Herstelaanpak Corona op **Omschrijving (toelichting)**

Samen met de steden, waarin we investierend de Coronacrisis willen uitkomen en invulling geven aan concrete projecten op 4 versnellingsopgaven (digitalisering, verduurzaming, verstedelijking en campusversterking).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de eerste maanden van 2021 hebben we samen met de Brabantse steden (de B5 en M7) de Brabantse 'Actie- en Investeringsagenda Coronaherstel' opgesteld. Daarmee willen we investierend de coronacrisis uitkomen en hebben we invulling gegeven aan 4 versnellingsopgaven op gebied van digitalisering, verduurzaming, verstedelijking en leven lang ontwikkelen. Inmiddels zijn vele projecten uitgewerkt of gerealiseerd, zoals Brabant Leert, Brabant Ring en het verduurzamen van scholen.

(Door)ontwikkelen van stedelijke innovatie districten

Omschrijving (toelichting)

We investeren in kwalitatieve verbetering van het woon- en leefklimaat voor alle (toekomstige) Brabanders met daarbij additionele aandacht voor het aantrekken en vasthouden van specifieke groepen in een internationaal concurrerende arbeidsmarkt: IT, creatief, technologisch en ondernemerstalent. We creëren daarmee omgevingen waar mensen graag zijn en elkaar ontmoeten. We stimuleren samenwerking tussen regio's op gebied van sport, vrijetijd, cultuur, onderwijs en zorg. We faciliteren de relatie tussen gemeenten, die de handen ineenslaan om ontwikkelingen op de juiste plekken te stimuleren en te geleiden. We pakken daarbij onze rol op gebied van vrijetijdseconomie, landschapskwaliteit, sport en cultureel erfgoed als belangrijke instrumenten om het voorzieningenniveau internationaal competitief te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We zijn partner in integrale gebiedsontwikkelingen, zoals ontwikkelperspectieven Spoorzone Den Bosch en 't Zoet in Breda. In het innovatiedistrict van 's-Hertogenbosch hebben we het fieldlab voor circulair bouwen bij SPARK! mede mogelijk gemaakt. Daarnaast hebben we een aantal gehonoreerde EU-REACT aanvragen mede opgewerkt, zoals voor de Grasso-Grenco in innovatiedistrict Den Bosch. Vanuit de samenwerkingsagenda met de gemeente Eindhoven hebben we een onderzoek uitgezet naar het voorzieningenniveau, passend bij de schaa sprong die de stedelijke regio maakt. De Brabantbrede Verstedelijkingsstrategie vordert en met het Rijk en partners binnen SGE komen we tot een Verstedelijkingsakkoord.

Inzet verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit begrotingsprogramma worden onderstaande verbonden partijen ingezet:

- BOM Holding BV

- Businesspark Aviolanda (BPA)
- Pivot Park holding
- Green Chemistry Campus BV
- Havenbedrijf Moerdijk
- Stichting Leisure Ontwikkelfonds Noord-Brabant
- Brabant Startupfonds

Nadere informatie over verbonden partijen staat in de paragraaf Verbonden partijen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Bedragen x € 1.000	Jaarrek. 2020 realisatie	Begroting 2021 oorspronkelijk	Begroting 2021 na wijziging	Jaarrekening 2021 realisatie	Vershil begroting - realisatie
<u>Lasten</u>					
Programmalasten	63.949 N	27.950 N	103.560 N	68.366 N	35.194 V
Toegerekende organisatiekosten	6.651 N	5.500 N	6.318 N	7.632 N	1.314 N
Totaal Lasten	70.599 N	33.450 N	109.878 N	75.998 N	33.880 V
<u>Baten</u>					
Programmabaten	22.697 V	101 V	59.580 V	43.854 V	15.726 N
Bijdrage in toegerekende organisatiekosten	803 V	0	0	0	0
Totaal Baten	23.500 V	101 V	59.580 V	43.854 V	15.726 N
Saldo van baten en lasten	47.099 N	33.349 N	50.298 N	32.144 N	18.154 V

Verschillenanalyse

5. Economie - Afwijking lasten (bedragen x € 1.000)

33.880

V

Algemeen

Uitgaven in 2021 blijven achter t.o.v. raming, maar overstijgen wel de bestedingen van 2020. Er is vooral veel geïnvesteerd in innovatie en Europese projecten. Er zijn weliswaar grote afwijkingen tussen begroting en realisatie, maar dat wil geenszins zeggen dat er sprake is van onderbesteding (Zie uitleg hieronder). Grootste afwijkingen worden veroorzaakt door Efro-bijdragen (budgettair neutraal), uitgaven m.b.t. MIT en subsidiebeschikkingen i.h.k.v. innovatiecoalities. Enerzijds komen, door de gewijzigde (interpretatie van de) administratieve systematiek, bepaalde uitgaven niet meer ten laste van 2021, maar schuift de lastneming (niet realisatie) door naar 2022 e.v., anderzijds is besluitvorming over innovatiecoalities in 2021 afgerond, maar is niet in 2021 tot financiële afwikkeling gekomen, waardoor deze doorschuiven naar Q1 2022. In al deze gevallen is geen sprake van onderbesteding.

UA Clusters/triple helix	3.500
	V

Uitgaven m.b.t. innovatiecoalitie Digitale weginfrastructuur (€ 2,48 mln.) en innovatiecoalitie AI, data en IT (€ 1,2 mln.) waren gepland voor ultimo 2021. Besluitvorming is in 2021 gereed gekomen, maar daadwerkelijke subsidiebeschikkingen worden afgegeven in Q1 2022.

UA Campus	1.000
	V

Realisatie van de prioriteiten uit de UA Campus is gestart na behandeling van de UA in de Staten in september 2021. Er was hierdoor te weinig tijd om nog in 2021 tot realisatie te komen. Opwerken en investerings-gereed maken van initiatieven voor fieldlabs, faciliteiten en hybride leeromgevingen vindt plaats in 2022, waarbij de exacte timing van besluitvorming ook gekoppeld is aan de timing van het nationale groeifonds. Begin 2022 zijn al een paar initiatieven ingediend en mogelijk gemaakt. Ook is een aantal gerealiseerde hybride leeromgevingen gefinancierd vanuit EU-REACT, waardoor we onze middelen in kunnen zetten voor nieuwe projecten en meer impact kunnen genereren.

UA DataEconomie	2.680
	V

De besluitvorming over de oprichting van BrabantRing BV is afgerond, maar de oprichting zelf vindt begin juli 2022 plaats tijdens een eerste officiële AAV. Pas daarna zal de geraamde storting plaats hebben.

UA Circulaire Economie	265
	V

(I.s.m. de Bom) Is er een Subsidieregeling i.h.k.v. Maakindustrie in de maak, maar deze schuift door naar 2022.

Arbeidsmarktbeleid	900
	V

€ 0,5 mln. kan verklaart worden door minder uitgaven m.b.t. Europees programma Passport4Works, verder zijn er wat uitgaven die doorschuiven naar 2022,

Internationalisering	680
	V

Idem als vorig jaar zijn er vanwege de COVID-19 pandemie minder fysieke buitenlandse reizen/handelsmissies georganiseerd, wel hebben er op een andere, digitale manier internationale bijeenkomsten en evenementen plaatsgevonden, maar de lasten hiervan waren lager.

Missiegedreven innovatiebeleid BA 2017-2020	2.700
	V

De uitgaven m.b.t. HTSM, Maintenance, LS&H en Mindlabs zijn in 2021 nog niet volledig gerealiseerd, mede door de aansluiting die we zoeken met de Europese fondsen en het nationale groeifonds. Het betreft middelen uit reserve Economische Structuurversterking 3e tranche. (BA 2017-2020)

Economie algemeen/Werkbudget	5.000
	V

Geplande uitgaven t.i.v. algemeen budget zijn alsnog uit de diverse uitvoeringsagenda's gedekt kunnen worden. Verder zijn bepaalde algemene uitgaven (bv. Bijeenkomsten) niet gedaan i.v.m. corona restricties.

Europese programma's	14.980
	V

Hier is geen sprake van onderbesteding. Het betreft met name Efro-bijdrage OP-Zuid € 14,58 mln. Is budgettair neutraal, zowel aan de lasten- als baten-kant. Dit wordt met name veroorzaakt door een andere (interpretatie van de) systematiek van lastneming bij subsidievertrekkingen > € 2,5 mln. Deze worden niet meer ten laste gebracht van 1 jaar, maar (o.b.v. geleverde prestaties) verspreid over de jaren als last verantwoord. In 2021 hebben we voor het eerst te maken met projecten > € 2,5 mln. ivm ReactEU. Lastneming in 2021 blijft achter, niet de realisatie.

Specifieke uitkering MIT	3.400
	V

Hier is geen sprake van onderbesteding. Betreft aan de ene kant lagere lasten van provinciale cofinancieringsuitgaven MIT. Dit wordt met name veroorzaakt doordat diverse projecten (in tegenstelling tot de verwachting) een startdatum m.i.v. 1/1/2022 bleken te hebben, waardoor de lastneming (niet realisatie) doorschuift naar 2022. Aan de andere kant betreft dit uitgaven MIT die door het Rijk gedekt worden. Door de herziening van Rijksfinanciering m.b.t. MIT van doeluitkering naar Specifieke uitkering (SPUK) worden m.i.v. 2021 hier ook rijksuitgaven van prov. Limburg en Zeeland verantwoord.

Toegerekende organisatiekosten	1.314
	N

De toegerekende organisatiekosten komen op basis van de gerealiseerde uren-inzet hoger uit.

Overige: saldo van overige lagere en hogere lasten	89
	V

5. Economie - Afwijking baten (bedragen x € 1.000)	15.726
	N

Europese programma's	13.825
	N

Wordt met name veroorzaakt door lagere Efro-bijdrage OP-Zuid, zie ook afwijking lasten.

Rijksbijdrage Specifieke uitkering MIT	1.888
	N

Zie ook onder Specifieke Uitkering MIT batenkant. Lagere MIT-uitgaven aan lasten kant leiden ook tot lagere Rijksbijdragen.

Overige: saldo van overige lagere en hogere baten	13
	N